

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

zmiany w nadzorze pedagogicznym

sierpień 2015 r.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Ustawa o systemie oświaty

- ❖ **Zmiany w nadzorze pedagogicznym wprowadzone w wyniku nowelizacji ustawy o systemie oświaty** (ustawa z 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw)

W ustawie o systemie oświaty :

- umocowano **wymagania wobec szkół i placówek**, wskazując na ich znaczenie w podnoszeniu jakości pracy szkoły lub placówki i jej rozwoju organizacyjnym,
- upoważniono ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania **do określenia, w drodze rozporządzenia, wymagań wobec szkół i placówek** pozwalających na badanie jakości ich pracy (wytyczne upoważnienia zobowiązują ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do sformułowania wymagań w odniesieniu do różnych typów szkół i rodzajów placówek, z uwzględnieniem charakterystyk ich spełniania na poziomie podstawowym i wysokim (art. 21a)
- sformułowano nowy wymóg zobowiązujący organ sprawujący nadzór pedagogiczny do przeprowadzenia **ponownego badania spełniania wymagań** w szkole lub placówce, w której stwierdzono niespełnienie na poziomie podstawowym wymagań dotyczących efektów kształcenia (art. 34 ust. 2b). Analogiczny sposób postępowania przyjęto wobec **szkół i placówek niepublicznych** (art. 89 ust. 2).

Ustawa o systemie oświaty

- ❖ **Zmiany w nadzorze pedagogicznym wprowadzone w wyniku nowelizacji ustawy o systemie oświaty** (ustawa z 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw)

W ustawie o systemie oświaty **zobowiązano** :

- **radę pedagogiczną** do ustalania sposobu wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego, w tym sprawowanego nad szkołą lub placówką przez organ nadzoru pedagogicznego (art. 41);
- **organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego** do przedstawiania organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informacji o wynikach nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty lub właściwego ministra w szkołach i placówkach tych typów i rodzajów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego (art. 5a ust. 4);
- **dyrektora szkoły i placówki**, aby w każdym przypadku, tj. zarówno w sytuacji otrzymania zaleceń, jak i nieuwzględnienia zastrzeżeń złożonych wobec otrzymanych zaleceń, w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego stanowiska organu sprawującego nadzór pedagogiczny, powiadomił:
 - 1) organ sprawujący nadzór pedagogiczny o sposobie ich realizacji,
 - 2) organ prowadzący o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.

Ustawa o systemie oświaty

- ❖ wprowadzono przepisy dotyczące podejmowania przez MEN działań służących zapewnieniu sprawności i efektywności nadzoru pedagogicznego:

(w art. 35) Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania

- a) opracowuje i modyfikuje narzędzia nadzoru pedagogicznego,
- b) opracowuje programy szkoleń osób realizujących zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego oraz organizuje takie szkolenia,
- c) analizuje i opracowuje dane dotyczące nadzoru pedagogicznego,
- d) opracowuje corocznie i ogłasza na stronie internetowej obsługującego go urzędu informacje o wynikach nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratorów oświaty,
- e) Prowadzi elektroniczną platformę nadzoru

(przepisy sukcesyjne)

Ustawa o systemie oświaty

- ❖ W ustawie o systemie oświaty doprecyzowano przepisy dotyczące nadzoru pedagogicznego nad szkołami niepublicznymi

W art. 89 ustawy wskazano przepisy, które **stosuje się odpowiednio do szkół i placówek niepublicznych, tj.:**

- **art. 21a ust. 1 i 2 ustawy** (wymagania wobec szkół i placówek)
- **art. 33** (zakres i ogólne zasady sprawowania nadzoru pedagogicznego)
- **przepisy wydane na podstawie art. 21a ust. 3 ustawy** (rozporządzenie w sprawie wymagań wobec szkół i placówek)
- **przepisy wydane na podstawie art. 35 ust. 6 ustawy** (rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego)
- **art. 34 ust. 2b ustawy** (W przypadku niespełniania przez szkołę lub placówkę na poziomie podstawowym wymagań, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 21a ust. 3, dotyczących efektów w zakresie kształcenia, wychowania i opieki oraz realizacji celów i zadań statutowych, organ sprawujący nadzór pedagogiczny przeprowadza w szkole lub placówce **ponowne badanie spełniania wymagań**, nie później niż w terminie 3 lat od dnia przekazania dyrektorowi szkoły lub placówki wyników nadzoru pedagogicznego, w którym stwierdzono niespełnianie tych wymagań).

Nowe rozporządzenia

- **Rozporządzenie w sprawie wymagań wobec szkół i placówek** zostało podpisane przez Ministra Edukacji Narodowej 6 sierpnia 2015 r.
 - Przewidywany termin publikacji w Dzienniku Ustaw – 21 sierpnia 2015 r.
- **Rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego** zostało podpisane przez Ministra Edukacji Narodowej 12 sierpnia 2015 r.

Rozporządzenie jest podpisywane w porozumieniu innymi ministrami. Zostało skierowane do: Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministra Sprawiedliwości, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministra Środowiska, Ministra Infrastruktury i Rozwoju, Ministra Spraw Wewnętrznych oraz Ministra Obrony Narodowej.

- Informacje o podpisaniu rozporządzeń zamieszczono na stronie internetowej MEN w zakładce *Ministerstwo/Aktualności*.
- Przepisy wejdą w życie **1 września 2015 r.**

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego

- Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 35 ust. 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o *systemie oświaty* (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), w brzmieniu nadanym ustawą z 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw.
- Rozporządzenie określa:
 - szczegółowe warunki i tryb sprawowania oraz formy nadzoru pedagogicznego;
 - sposób ustalania spełniania wymagań, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 21a ust. 3 ustawy;
 - sposób i warunki dostępu do elektronicznej platformy nadzoru pedagogicznego;
 - wykaz stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych;
 - kwalifikacje niezbędne do sprawowania nadzoru pedagogicznego;
 - kwalifikacje osób, którym można zlecać prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego

Szczegółowe warunki i tryb sprawowania oraz formy nadzoru pedagogicznego

Rozporządzenie nie zmienia istoty rozwiązań przyjętych w 2009 r. w nadzorze pedagogicznym. Nadzór będzie prowadzony, jak dotychczas, w trzech formach:

- 1) ewaluacji działalności szkół i placówek;
- 2) kontroli przestrzegania przepisów prawa;
- 3) wspomagania pracy szkół i placówek.

W rozporządzeniu:

- ewaluacja została zdefiniowana jako **proces gromadzenia, analizowania i komunikowania informacji na temat wartości działań podejmowanych przez szkołę lub placówkę**. Wyniki ewaluacji powinny być wykorzystywane w procesie podejmowania decyzji skierowanych na zapewnienie wysokiej jakości organizacji procesów kształcenia, wychowania i opieki oraz ich efektów w szkole lub placówce;
- **zrezygnowano z określania** w badaniu ewaluacyjnym **poziomu spełniania wymagań**: niski, podstawowy, średni, wysoki, bardzo wysoki, którym odpowiadają symbole literowe E, D, C, B, A.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego

- Ewaluacja zewnętrzna jest przeprowadzana w zakresie wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek.
- Ewaluacja zewnętrzna obejmuje:
 - 1) zbieranie i analizowanie informacji o działaniach szkoły lub placówki w zakresie badanych wymagań;
 - 2) opisanie działań szkoły lub placówki w zakresie badanych wymagań;
 - 3) ustalenie, czy szkoła lub placówka spełnia badane wymagania;
 - 4) przygotowanie raportu z ewaluacji, o którym mowa w § 12 ust. 2.
- Szkoła lub placówka spełnia badane wymagania, jeżeli realizuje każde z tych wymagań co najmniej na poziomie podstawowym.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego

- Czynności ewaluacji zewnętrznej przeprowadzane w szkole lub placówce nie powinny trwać dłużej niż **5 dni** w ciągu kolejnych dwóch tygodni.
- Jeżeli ze względu na organizację pracy szkoły lub placówki nie jest możliwe przeprowadzenie czynności ewaluacji zewnętrznej w terminie, o którym mowa w ust. 4, czynności te przeprowadza się w terminie **5 dni** w ciągu kolejnych trzech tygodni.
- Do czasu trwania czynności ewaluacji zewnętrznej **nie wlicza się czasu trwania czynności przedstawiania** na zebraniu rady pedagogicznej, a w przypadku szkoły lub placówki, w której nie tworzy się rady pedagogicznej – na zebraniu z udziałem dyrektora, nauczycieli i osób niebędących nauczycielami, które realizują zadania statutowe szkoły lub placówki – **zakresu i harmonogramu ewaluacji**.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego

Szczegółowe warunki i tryb sprawowania oraz formy nadzoru pedagogicznego

- W rozporządzeniu wskazano możliwość **przerwania badania ewaluacyjnego** w przypadku, gdy organ sprawujący nadzór pedagogiczny uzyska informacje o działaniach szkoły lub placówki mających wpływ na wiarygodność i rzetelność wyników tego badania.
- W przypadku przerwania ewaluacji zewnętrznej organ sprawujący nadzór pedagogiczny przekaże niezwłocznie dyrektorowi szkoły lub placówki oraz organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę **pisemne powiadomienie o przerwaniu ewaluacji zewnętrznej i jego przyczynach**. Dyrektor szkoły lub placówki będzie mógł w terminie 7 dni od otrzymania powiadomienia, przekazać organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny oraz organowi prowadzącemu szkołę lub placówką **pisemne stanowisko wobec przyczyn przerwania ewaluacji zewnętrznej**.
- Organ sprawujący nadzór pedagogiczny – w przypadku przerwania ewaluacji – przeprowadzi w szkole lub placówce **ewaluację całościową w innym terminie**.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego

Szczegółowe warunki i tryb sprawowania oraz formy nadzoru pedagogicznego

- Raport z ewaluacji sporządza się **w terminie 25 dni roboczych**, licząc od dnia rozpoczęcia w szkole lub placówce czynności ewaluacji zewnętrznej.
- **Raport z ewaluacji** może zostać **przekazany** dyrektorowi szkoły lub placówki oraz organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę **za pośrednictwem elektronicznej skrzynki podawczej**, o której mowa w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 r. poz. 1114).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego

Szczegółowe warunki i tryb sprawowania oraz formy nadzoru pedagogicznego

- **Kontrola** przewidziana **w planie nadzoru**, o którym mowa w § 22 ust. 1, nie powinna trwać dłużej niż 2 dni.
- Wizytatorzy KO mogą **monitorować pracę szkoły lub placówki** w zakresie ustalonym na dany rok szkolny przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w podstawowych kierunkach realizacji polityki oświatowej państwa, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 1 ustawy.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego

Wewnętrzny nadzór pedagogiczny

- Dyrektor szkoły lub placówki w ramach realizowanego nadzoru **wspomaga nauczycieli w realizacji ich zadań**, w szczególności przez :
 - diagnozę pracy szkoły lub placówki,
 - planowanie działań rozwojowych, w tym motywowanie nauczycieli do doskonalenia zawodowego,
 - prowadzenie działań rozwojowych, w tym organizowanie szkoleń i narad.
- W przypadku dokonania **zmian w planie nadzoru** pedagogicznego, dyrektor szkoły lub placówki niezwłocznie informuje radę pedagogiczną, a w przypadku szkoły lub placówki, w której nie tworzy się rady pedagogicznej – nauczycieli i osoby niebędące nauczycielami, które realizują zadania statutowe szkoły lub placówki, o wprowadzonych zmianach.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego

Dostęp do elektronicznej platformy nadzoru pedagogicznego

Dostęp do platformy uzyskują:

- 1) w zakresie niezbędnym do przeprowadzania ewaluacji, kontroli i monitorowania oraz analizy danych i wyników dotyczących nadzoru pedagogicznego gromadzonych na platformie [pracownicy: urzędów obsługujących ministrów sprawujących nadzór pedagogiczny i podległych im lub podporządkowanych jednostek organizacyjnych lub organów, o których mowa w art. 32a ust. 1 i 1a oraz art. 35 ust. 2a i 2c ustawy, oraz kuratoriów oświaty, wykonujący zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego lub koordynujący lub nadzorujący wykonywanie tych zadań;](#)
- 2) w zakresie odpowiednim do udziału w przeprowadzanej ewaluacji, kontroli i monitorowaniu, realizowanych z zastosowaniem narzędzi nadzoru pedagogicznego udostępnionych na platformie – [dyrektorzy szkół lub placówek oraz nauczyciele, uczniowie, wychowankowie i rodzice;](#)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego

Dostęp do elektronicznej platformy nadzoru pedagogicznego

Dostęp do platformy uzyskują:

- 3) w zakresie wyników nadzoru pedagogicznego w poszczególnych szkołach lub placówkach – przedstawiciele organów prowadzących te szkoły lub placówki;
 - 4) w zakresie niezbędnym do realizacji zadania, o którym mowa w art. 5a ust. 4 pkt 2 ustawy – przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego prowadzących szkoły lub placówki.
- W kuratoriach oświaty pracownicy uzyskują dostęp do danych i wyników gromadzonych na elektronicznej platformie nadzoru pedagogicznego, dotyczących szkół i placówek, nad którymi nadzór pedagogiczny sprawuje dany kurator oświaty.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego

Przepisy przejściowe

- Do **kontroli rozpoczętych i niezakończonych** przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się dotychczasowe przepisy.
- Jeżeli w toku ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej przed dniem wejścia w życie rozporządzenia **ustalono poziom E w odniesieniu do wymagania wymienionego w § 10 ust. 1 rozporządzenia** Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. Nr 168, poz. 1324 oraz z 2013 r. poz. 560) i przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia nie został opracowany program i harmonogram poprawy efektywności kształcenia i wychowania, ustalenie w raporcie z ewaluacji poziomu E w odniesieniu do wymagania wymienionego w § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego **traktuje się jako nierealizowanie odpowiedniego wymagania wymienionego w § 13 niniejszego rozporządzenia na poziomie podstawowym** oraz odpowiednio:
 - 1) wydaje się **polecenie opracowania programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia i wychowania zgodnie z § 13** niniejszego rozporządzenia oraz opracowuje się ten program i harmonogram z uwzględnieniem odpowiednich wymagań wymienionych w § 13, albo
 - 2) w przypadku gdy polecenie opracowania programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia i wychowania zostało wydane przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia – **opracowuje się ten program i harmonogram** z uwzględnieniem odpowiednich wymagań wymienionych w § 13.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek

- Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego [w art. 21a ust. 3 ustawy](#) z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

Przepisami ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 357) dodano w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty art. 21a, zgodnie z którym minister właściwy do spraw oświaty i wychowania został obowiązany do wydania odrębnego rozporządzenia w sprawie wymagań wobec szkół i placówek.

- Zapisane w rozporządzeniu wymagania i ich charakterystyki stanowią kontynuację rozwiązań w tym zakresie, funkcjonujących obecnie na podstawie rozporządzenia z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego –.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek

➤ wymagania sformułowano odrębnie dla:

- przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego,
- szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, szkół artystycznych, placówek kształcenia ustawicznego, placówek kształcenia praktycznego oraz ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego,
- placówek oświatowo-wychowawczych i placówek artystycznych,
- placówek doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych i bibliotek pedagogicznych,
- specjalnych ośrodków wychowawczych oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania,
- **szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz** młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację odpowiednio obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki,
- **szkół w zakładach karnych i aresztach śledczych.**

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek

- Nie zmieniono istoty wymagań obowiązujących od 2009 r.
- Dotychczasowe wymaganie: *Respektowane są normy społeczne* zostało rozszerzone o aspekt dotyczący **kształtowania postaw uczniów i wychowanków**.
- Zapis dotyczący realizowania **działań antydyskryminacyjnych** został przeniesiony z wymagania **6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji do wymagania 5. Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne**.
- **Szkoły i placówki dla dorosłych** zobowiązane są podejmować działania określone w części II załącznika, z wyłączeniem:
 - wymagania **Rodzice są partnerami szkoły lub placówki**, co wynika z faktu, że słuchaczami tych szkół są osoby dorosłe oraz
 - działań wychowawczych i profilaktycznych dostosowanych do potrzeb uczniów i środowiska ujętych w charakterystyce wymagania **Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne**.

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

Dziękuję za uwagę

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

